

26-02-2014

Sagsnr.

2013-0222739

Dokumentnr.

2013-0222739-24

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Overblik over skolesystemet i Ontario og deres arbejde med faglig udvikling i sammenligning med folkeskolereformen

Indhold

Indledning.....	1
Det canadiske skolesystem.....	2
Curriculum og niveau 1-4.....	3
Elevgruppen og elevsyn.....	4
Skolereformen i Ontario.....	4
Skolereform - fokuspunkter.....	4
1. Et lille antal ambitiøse mål.....	5
2. En positiv tilgang til udvikling af alle skoler og høje forventninger til alle elever.....	6
3. Fokus på udvikling mhp. styrkelse af undervisning og elevernes resultater.....	6
4. Ledelse på alle niveauer.....	7
5. Innovation og effektiv brug af data og forskning til at udvikle og forbedre praksis.....	8
6. Fastholdelse af fokus.....	9
7. God anvendelse af ressourcer.....	9
8. En stærk implementeringsindsats.....	9
Videre læsning om Ontario.....	10

Indledning

I dette notat gives en overordnet beskrivelse af uddannelsessystemet i den canadiske provins Ontario, hvor det siden 2003 er lykkedes at få nogle overbevisende resultater i forhold til elevernes læring og udbytte af skolegang. Notatet fungerer som forberedelsesmateriale til Børne- og Ungdomsudvalgets studietur til Toronto i Ontario marts 2014.

Notatet gennemgår strukturen i det canadiske skolesystem, de overordnede reformtanker i Ontario, og hvordan disse modsvarer folkeskolereformen i Danmark.

Pædagogisk Faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

E-mail
sannan@buf.kk.dk

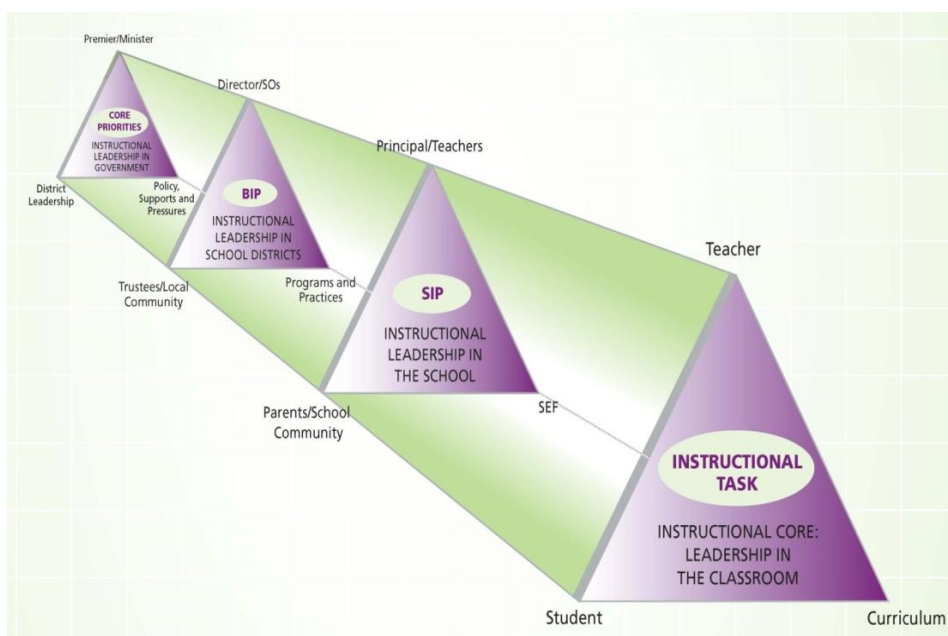
www.kk.dk

Det canadiske skolesystem

Canada har ikke et føderalt undervisningsministerium, som vi kender det i Danmark. De enkelte provinser har lovgivningsmyndigheden på uddannelsesområdet og har, hvad der svarer til et undervisningsministerium.

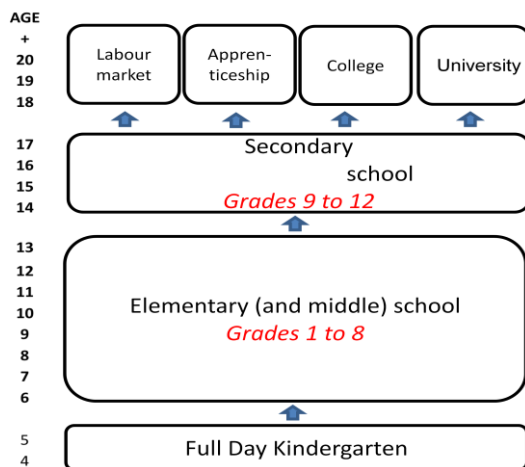
Lokalt varetages styringen i school district boards. Det ansvar, som uddelegeres til den lokale myndighed, består bl.a. i drift og administration af skolerne, ansvar for personalesager, indskrivning af elever samt implementeringen af curriculum.

I figuren herunder ses hvordan strukturen er fra ministeriet til undervisningsopgaven i klasseværelset.

Note: BIP står for Board Improvement Plan. SIP står for School Improvement Plan.

I figuren nedenfor er vist strukturen i skolesystemet, der går fra Kindergarten fra 4års alderen til 12. klasses trin i 17 års alderen.

Curriculum og niveau 1-4

I Ontario står Undervisningsministeriet for udviklingen af curriculum til de forskellige fag. Curriculum indeholder helt konkret den obligatoriske viden og de færdigheder, som eleverne forventes at kende og være i stand til at arbejde med i hvert fag på hvert klassetrin. I dansk kontekst svarer dette til Fælles Mål, når de udvikles til at blive formuleret som læringsmål.

Undervisningsministeriet i Ontario har udviklet en omfattende plan, der sikrer en løbende vurdering af curriculum. Formålet er, at curriculum holdes aktuelt, relevant og alderssvarende.

I curriculum fastsættes niveauer (1-4, hvor 4 er højest) som er standarder, lærerne anvender i deres vurdering af elevernes faglige niveau. Til at understøtte dette arbejde er der oprettet et ministerielt kontor Education Quality and Accountability Office (EQAO) der udarbejder de årlige test, samt bearbejder data til anvendelse i styringen på ministerielt niveau, board niveau, skoleniveau og elevniveau. Alle elever får individuelt reportcard med beskrivelse af niveau (niveau 1-4). Udover de fastlagte og provinsielt styrede test anvender skolerne og lærerne i det daglige løbende forskellige testmetoder samt elevprodukter til at vurdere elevernes faglige niveau i forhold til curriculum standarderne.

Disse dokumenter fastsætter Undervisningsministeriets fælles standarder for hele provinsen. Det er dog de enkelte skoledistrikters bestyrelser, som bestemmer, hvordan curriculum implementeres på skolerne. Herefter er det op til den enkelte lærer, hvordan der undervises i curriculum.

Eleverne skal arbejde med deres egne mål hver dag. De skal arbejde med at formulere målene, og de skal arbejde med at se på og italesætte

deres eget arbejde med målene. Lærerne bruger også kritik og feedbackformer, hvorved eleverne lærer at give hinanden konstruktiv kritik på deres arbejde. For at det kan lykkedes er tydelige læringsmål centrale.

Elevgruppen og elevsyn

Canada modtager hvert år mange immigranter, som skolerne har en forpligtelse til at integrere i samfundet. Mange af immigranterne kan ikke tale et af de to nationale sprog engelsk eller fransk.

Undersøgelser og indsamlinger af data i Canada viser, at i 2003 klarede 31 procent af de flersprogede elever sig på level 3 eller 4 - i 2013 var tallet steget til 67 procent.

Tilgangen er, at skolen ikke kan gøre noget ved elevernes baggrund og økonomiske status, og derfor fastholdes fokus på læring og høje forventninger til eleverne – og det eleverne skal lære. Det understreger princippet om accountability, hvor skolens omstændigheder grundet lokalområdet ikke er i fokus – det er arbejdet med at få eleverne til at udvikle sig fagligt, der er centralt. Uanset elevernes forudsætninger for det sprog, der undervises på, er opgaven, at eleven skal tilegne sig sprog og curriculum samtidig og skal opleve tydelige og synlige mål for undervisningen. De skal også opleve, at deres egne erfaringer repræsenteres i undervisningen.

Skolereformen i Ontario

Skolereformen i Ontario blev sat i værk, da en ny regering trådte til i 2003. I den forbindelse blev den førende uddannelsesforsker Ben Levin fra Toronto knyttet til Undervisningsministeriet som nærmeste rådgiver. Reformens fokus på at styrke elevernes faglige præstationer i bl.a. læsning har fx resulteret i, at Ontario placerede sig på en andenplads i læsning i PISA 2009. Det er desuden lykkedes at mindske forskellen i præstationsniveau blandt elever med henholdsvis svag og stærk socioøkonomisk baggrund.

Reformen bygger på stærke partnerskaber i hele uddannelsessektoren, hvor der er enighed om de vedtagne mål. Reformen har desuden fokus på at indsamle data og synliggøre resultater. Dette har øget presset i forhold til at skabe lokale resultater uden, at dette bliver anvendt til at fordømme eller evaluere skolernes præstationer negativt.

Skolereform - fokuspunkter

Ben Levin, der er hoveddesigner af skolereformen i Ontario, opsætter otte fokuspunkter, der er nødvendige for en omfattende ændring af et skolesystem. Fokuspunkterne opridses herunder og sammenholdes

med folkeskolereformen i Danmark samt særlige københavnske perspektiver, hvor det er relevant.

De otte fokuspunkter er:

1. Et lille antal ambitiøse mål
2. En positiv tilgang til udvikling af alle skoler og høje forventninger til alle elever
3. Kapacitetsopbygning mhp. styrkelse af undervisning og elevernes resultater
4. Ledelse på alle niveauer
5. Innovation og effektiv brug af data og forskning til at udvikle og forbedre praksis
6. Fastholdelse af fokus
7. God anvendelse af ressourcer
8. En stærk implementeringsindsats

1. Et lille antal ambitiøse mål

Målene skal have en tydelig sammenhæng til intentionen om at skabe forandring i børn og unges livschancer. Målene skal være ambitiøse og realistiske. Målene skal være offentligt tilgængelige, så udviklingen kan synliggøres for at skabe tillid i omverdenen til de lokale skoler.

For at følge udviklingen og opfyldelsen af målene anvendes test, men det er vigtigt at undgå, at test bliver et mål i sig selv. Resultater skal anvendes på en positiv fremadrettet måde og ikke anvendes til at hænge de skoler ud, der har udfordringer. Det betyder bl.a., at der i Ontario bruges meget tid på at støtte op om de skoler, der ligger dårligst resultatmæssigt i de dage, hvor resultaterne kommer ud i medierne og skaber meget offentlig debat. I den øvrige tid er det klare fokus til gengæld på at forbedre praksis på skolerne med afsæt i den viden om, hvor der skal sættes ind, som dataene om skolernes resultater giver.

Reformen i Ontario har tre overordnede mål:

1. At forøge præstationsniveauet for alle elever:
2. At reducere forskelle i elevernes præstationer
3. At skabe øget tillid til det offentlige uddannelsessystem

De nye nationale mål for den danske folkeskole minder meget om målene i Ontario. Målene for folkeskolen er:

1. Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
2. Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.

3. Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

2. En positiv tilgang til udvikling af alle skoler og høje forventninger til alle elever

Det er vigtigt at engagere alle interessenter til positive forandringer frem for et fokus på fejl i det nuværende system. Alle skal motiveres til at arbejde med udvikling, og systemet skal understøtte en holdning til, at alle børn kan lære og at der skal være høje forventninger til alle. Det er samtidig vigtigt, at det er alle skoler, der skal vise progression.

Der er med de nye nationale mål for folkeskolen i Danmark markeret høje forventninger til alle elever – alle skal blive så dygtige som de kan og med klare markeringer af, hvad det skal betyde for udviklingen i resultaterne i særligt dansk, matematik og elevernes trivsel. Med bl.a. læringsagenterne nationalt og det faglige implementeringsteam i København er der også sat ressourcer af til at understøtte de skoler, der har mest behov for det.

Det vurderes dog også, at denne del især handler om, hvordan reformen i praksis realiseres på alle niveauer – nationalt, kommunalt og på den enkelte skole. Eksempelvis har tilgangen til udviklingen af alle skoler betydning for den måde, den fremtidige styring af folkeskolen lægges an på. Det vil således være noget, der også skal tages politisk stilling til, når folketinget i foråret 2014 fastlægger de nye retningslinjer for bl.a. arbejdet med kvalitetsrapporter og når de nye retningslinjer skal udmøntes kommunalt. Forvaltningen forventer at fremlægge en sag for udvalget med forslag hertil i foråret 2014.

3. Fokus på udvikling mhp. styrkelse af undervisning og elevernes resultater

Det er centralt at styrke udviklingen på skolerne med fokus på at forbedre undervisning og læring. Det skal hele tiden ske med øje for de forbedrede resultater, det skal føre til og handler om udvikling af både individuel og fælles viden, kompetencer, ressourcer og motivation. Der er fokus på læring i egen praksis, da det er mest virkningsfuldt.

Overordnet er der to større initiativer i skolereformen i Ontario:

- Literacy and Numeracy Initiative: Fokus på at styrke læsning og matematik niveauet i elementary skoler. Via en stærk kompetenceudviklings strategi har initiativet formået at øge elevernes resultater i de provinsielle test i læsning, matematik og skriftlighed i 3.klasse. Oprettelse af Literacy and Numeracy Secretariat

- Student Success Initiative: Fokus på at øge gennemførelsesandelen til 85 pct. Alle skoler har fået tilført en student success officer til forebyggelse af elevfrafald mm.

I aftalen om Folkeskolereformen er der fra 2014-20 afsat 1 mia. kroner til kompetenceudvikling. I udmøntningen af reformen i København er der fokus på opbygning af kompetencerne på skolerne med læring i egen praksis. Således har en væsentlig del af den kompetenceudvikling, der gennemføres i København fokus på udvikling af skolen som organisation – med udvikling af den faglige ledelse og teamsamarbejdet mellem medarbejderne i den konkrete praksis på skolerne. Sommeruniversitet for alle københavnske lærere, pædagogisk personale og ledere på skolerne skal også ses som en del heraf.

4. Ledelse på alle niveauer

I Ontario lægges vægt på, at forandringen understøttes af fælles retning ovenfra, så fokus stabiliseres og understøttes hele vejen fra politisk hold til lærerne. Der kan siges at være tre elementer her i:

- Enighed om ambitionerne og retningen for reformen
- En fortælling, der gentager de vigtigste pointer i reformen kontinuerligt
- De vigtigste interessenter på skoleområdet følger sig inddraget
- Enighed om transparens og databaseret fokus på progression

I Ontario er der et ”Partnership Table”, med undervisningsministeren som formand, hvor alle parter har haft indflydelse på den overordnede strategi og delelementerne. Det har skabt støtte til reformdagsordenen.

Initiativerne i Ontario skal ses på baggrund af en række konflikter og strejker på lærerområdet i 1990’erne under den tidligere regering. I Ben Levins udlægning var også mange forældre før reformen i Ontario utilfredse med det offentlige skolesystem og valgte i stigende omfang privatskoler til deres børn.

De tre nye nationale mål for den danske folkeskole efter reformen er udarbejdet i dialog med alle skolens parter bl.a. via Ny Nordisk Skole. I København er der søgt dialog og at skabe enighed med de væsentlige interessenter på skoleområdet. Der har bl.a. været afholdt dialogmøder mellem Børne- og Ungdomsudvalget og skolebestyrelserne, der har været løbende dialog både på politisk og forvaltningsniveau med de faglige organisationer.

Udgangspunktet for reformen i Danmark er anderledes grundet forårets konflikt mellem KL og DLF. Regeringen spillede ud med sit bud på den kommende reform af folkeskolen i december 2012. I

debatten omkring konflikten i foråret 2013 blev forhandlingerne om lærernes arbejdstid ofte koblet sammen med selve folkeskolereformen, som der politisk blev forhandlet om. Det har betydet, at der ikke fra start har været den fælles retning ovenfra, som har været vigtig i Ontario. Med afsæt i erfaringerne fra Ontario er der derfor behov for ekstra opmærksomhed omkring at skabe den fælles retning fremadrettet.

5. Innovation og effektiv brug af data og forskning til at udvikle og forbedre praksis

Det er erfaringen, at der er en kløft mellem forskningsviden om undervisning og lærernes undervisning. Det er derfor vigtigt at styrke anvendelsen af den viden, der produceres i forskningssammenhæng, så evidensbaseret viden om effektiv undervisning kommer helt ud i undervisningslokalerne. Desuden skal de forskellige data, der er tilgængelige via elevernes testresultater, anvendes til at målrette undervisningen og den enkelte elevs læring.

I Ontario er det en klar strategi at understøtte dialogen mellem forskere og skoler om, hvordan forskningsresultater kan anvendes i praksis, da der lægges stor vægt på, at undervisningen bliver mere forskningsbaseret. Det er vurderingen at der ikke på samme måde i Ontario er en diskussion omkring lærernes metodefrihed, men at det forventes, at lærerne underviser på et evidensbaseret grundlag med fokus på alle elevers læring. Samtidig udarbejder Ministeriet forskningsoversigter over evidensbaserede undervisningsmetoder til at styrke elevernes læring, der distribueres til skolerne via School Boards.

I Danmark er det med reformen ambitionen, at viden om, hvad der virker, skal systematiseres, opsamles og formidles bl.a. via de nationale læringskonsulenter og det faglige implementeringsteam i København, der skal være med til at bære den viden ud i praksis. Samtidig er der i Danmark en klar tradition for stort rum til, at de enkelte lærere og skoler kan vælge de metoder, de finder mest hensigtsmæssige. Det giver et andet afsæt for at skabe en mere forskningsbaseret undervisning i Danmark.

Der lægges med folkeskolereformen også op til en konsekvent brug af data til at følge progressionen. Det er dog endnu uafklaret, hvor transparent brugen af data skal være i Danmark, hvor resultaterne af de nationale test eksempelvis i dag ikke er offentlig tilgængelige.

Til understøttelse af mere direkte brug af data på skolerne kan eksempelvis nævnes det redskab til at følge elevernes progression, som den kan måles med de nationale test, som skolerne i Københavns Kommune selv har udviklet.

Forvaltningen fremlægger desuden i foråret 2014 en sag for udvalget om styringen på området ved brug af bl.a. data i kvalitetsrapporten mv. Data her vil i overensstemmelse med målene for reformen fokusere både på elevernes faglige læring og trivsel på samme måde som der i Ontario også har været lagt vægt på begge elementer.

6. Fastholdelse af fokus

Det er erfaringen fra Ontario, at det i et stort system er svært at bevare fokus på målene over tid. Der vil hele tiden opstå temaer, der kan distrahere fra kerneopgaven. Ministeriet har reduceret aktiviteter og krav i forhold til ikke-prioriterede områder og opbygget feedback-mekanismer i systemet for at blive gjort opmærksom på, når en opgave trak fokus fra reformen. Krav til rapportering mm. relateret til ikke-kerne opgaver er blevet reduceret. Der har været holdt højt-profilerede events for at holde systemet til ilden i forhold til målene.

I Danmark indbygges målene for reformen i den løbende opfølgning på resultaterne på skoleområdet via bl.a. kvalitetsrapporterne. I København følges dette op i den eksisterende ledelsesdialog om resultaterne (bl.a. via kvalitets- og supportsamtalerne), og det vurderes at være med til at sikre et fortsat fokus. Samtidig vil det både politisk og administrativt være en vigtig fordring vedvarende at holde fast i fokus for reformen. Ligeledes er det vigtigt at erkende, at en gennemgribende forandring som den canadiske har taget mange år med inisterende fokus og entydig retning.

7. God anvendelse af ressourcer

Når der gennemføres større systemforandringer, er Levins filosofi, at der ofte skal tilføres nye ressourcer til at sikre kompetenceudvikling og implementering, men der samtidig skal være fokus på effektiv udnyttelse af de eksisterende ressourcer.

I Ontario blev der tilført ekstra ressourcer til uddannelsessystemet og ressourcestrøkket udgør nu den andenstørste post i provinsens budget.

I Danmark er der med reformen tilført ekstra ressourcer til skolerne til den længere skoledag, til kompetenceudvikling, læringsagenter mv.

8. En stærk implementeringsindsats

Erfaringerne fra Ontario er, at implementering skal tilpasses på hver enkelt skole, og at skolerne skal have en vis grad af autonomi. Det er væsentligt, at der tilføres ressourcer, når det er nødvendigt for, at implementeringen lykkedes, og der skal være et supportsystem til at understøtte skolerne. Samtidig er det vigtigt, at ministeriet gears til at kunne understøtte implementeringen.

Ministeriet i Ontario oprettede et supportsystem målrettet målopfyldelsen af elementary skolers læse-, skrive- og matematikindsats og til øget gennemførelse af ungdomsuddannelse. De oprettede samtidig et fælles datasystem til transparent styring og udvikling af skoleområdet (EQAO). Over 100 personer arbejder direkte for ministeriet med forskellige fokusområder, og deres arbejde er suppleret i samarbejdet med ledere i skoledistrikterne.

Med reformen i Danmark er der lagt op til væsentlig lokalt rum for, hvordan den konkret implementeres på den enkelte skole. Der er også tænkt i et supportsystem for skolerne, hvor både Undervisningsministeriets og forvaltningens support kan siges at være todelte: 1) Formidling af relevant viden, herunder gode eksempler, forskningsmæssig viden mv. og 2) Direkte support i form af bl.a. de nationale læringskonsulenter. I København er der derudover det faglige implementeringsteam.

Videre læsning om Ontario

Nedenfor forslag til artikler, hjemmesider og bøger, der uddyber skolereformen i Ontario:

Ben Levin (2008): "How to Change 5000 Schools. A Practical and Positive Approach for Leading Change at Every Level".

"Målstyring og evaluering – et indblik i det canadiske skolesystem" – erfaringer fra en studietur til Ontario under Undervisningsministeriets Udviklingsprogram til styrkelse af tosprogede elevers faglighed (<http://uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/Tosprogede/Udviklingsprogrammet-til-styrkelse-af-tosprogede-elevers-faglighed/Paa-studietur-i-Ontario/Maalstyring-og-evaluering>).

Ontario Ministry of Education, hjemmeside (<http://www.edu.gov.on.ca/eng/>)

Eksempel på curriculum i sprogfag: (<http://www.edu.gov.on.ca/eng/curriculum/elementary/language18currb.pdf>)

Eksempel på student report card test result fra Education Quality Accountability Office (http://www.eqao.com/pdf_e/13/ISR_9e_Sample_Applied_0913.pdf)

Notat fra studietur i Aarhus Kommune, link: <http://www.aarhus.dk/~media/Dokumenter/Borgmesterens-Afdeling/Byraadsservice/Studieture/Boern-og-Unge-udvalget/Studietur-Canada-2012.pdf>